

III. Kunta- ja palvelurakennemuutos eli PARAS-hanke

Kunta- ja palvelurakennemuutoksessa on siirrytty toimeenpanosuunnitelman laatimisen jälkeen suunnitelman toteutusvaiheeseen. Lain edellyttämien kunta- ja palvelurakenteen muutosten tulee valmistua kokonaisuudessaan puitelain voimassaoloaikana eli viimeistään vuoden 2013 alusta.

Kemi on nimetty taloudellisessa mielessä kriisikunnaksi. Kunta- ja palvelurakennemuutuksesta annetun lain 9 § :n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseen. Velvoite syntyy, jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan talouden tunnusluvut ovat olennaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommalla ja ne ovat kahtena vuonna peräkkäin alittaneet valtioneuvoston asetuksella säädetyt raja-arvot. Kemi täyttää edelleen viisi kuudesta puitelain 9 §:ssä määritellyistä taloudellisen kriisikunnan raja-arvosta. Tavoitteena on, että vuonna 2013 täyttyy enää kaksi kriteeriä.

Kriisikuntakriteerit:

1. Kunnan vuosikate ilman harkinnanvaraista valtionosuutta negatiivinen:
 - ei täyty vuosina 2008, 2009, 2010-2013.
2. Kunnan tuloveroprosentti vähintään 0,5 %-yksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.
 - täyttyy vuosina 2008, 2009 ja 2010-2013.
3. Asukasta kohti laskettu lainamäärä ylittää kaikkien kuntien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 %.
 - täyttyy vuosina 2008, 2009 ja 2010-2012, ei täyty vuonna 2013.
4. Kunnan taseessa on kertynyt alijäämää.
 - täyttyy vuosina 2008, 2009 ja 2010-2012, ei täyty vuonna 2013.
5. Kunnan omavaraisuusaste on alle 50 % (=oma pääoma /koko pääoma)
 - täyttyy vuosina 2008,2009 ja 2010-2011, ei täyty vuonna 2012-2013.
6. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on vähintään 50 % (=vieras pääoma /käyttötulot)
 - täyttyy vuosina 2008,2009 ja 2010-2013.

Em. säädöksen mukainen arviointiryhmä on tehnyt selvityksen ja antanut ehdotuksensa. Arviointiryhmä korostaa sitä, että ehdotus on yksi kokonaisuus, jossa kaupungin talouden tasapainotus on edellytys kuntajaon muutoksen valmistelulle.

1. Arviointiryhmä ehdottaa, että Kemin kaupunki toteuttaa ehdotuksen kohdan 6 mukaisen talouden tasapainottamisohjelman: tasapainottamisohjelman mukaisesti kaupungin kertynyt alijäämä muuttuu ylijäämäksi vuonna 2011 ja lainakanta laskee em. vuonna alle 3300 euroon/asukas. Lisäksi kaupungin vuosikate riittää kattamaan poistot vuodesta 2008 ja nettoinvestoinnit vuodesta 2009.

Taloudellinen taantuma aiheuttaa sen, että alijäämä muuttuu ylijäämäksi ja lainakanta laskee alle 3300 euron /asukas vasta vuonna 2013. Vuosikate riittää kattamaan poistot vuonna 2008, mutta ei riitä vuonna 2009.

2. Arviointiryhmä ehdottaa kuntajaon muuttamista siten, että muodostetaan uusi kunta, johon kuuluvat Kemi, Keminmaa, Simo ja Tervola.

Kuntajakolain mukainen erillinen selvitys on päätetty tehdä.